

OPEN MEDIA HUB

Supporting media professionals across the EU Neighbourhood area

Title: Inside Yerevan's Creative Technology Centre

Details: The Tumo Center for Creative Technologies is an education centre aimed at providing support to Armenia's youth with free training in robotics, graphic design and other creative technologies. This story takes us inside TUMO to find out more from those who work there and those who learn there.

Dateline: Yerevan, Armenia, 24.06.2017

Story Number: N/A

Source: Public TV of Armenia CSJC, Orakarg News broadcast, www.1tv.am

www.openmediahub.com

"This production was supported by OPEN Media Hub with funds provided by the European Union"

Restrictions: None

Filed: 25/06/2017

*****

1/ Story Pitch:

The story is about the Tumo Center for Creative Technologies. One can see an outside view of building, its interior, equipment, structure, and students during classes of robotics, animation and graphic design.

2/ Shot list:

Robot close ups, establishing shots of the building, robotic devices, general plans of architecture,

3/ English Script:

VO:

All improbable ideas become reality here, because this is the Tumo Center for Creative Technologies.

OPEN MEDIA HUB

Supporting media professionals across the EU Neighbourhood area

INTV:

Zaruhi Budagyan, Press Secretary of the Tumo Center for Creative Technologies

“Tumo’s singularity begins with its building and interior design. Even the chairs in Tumo are smart: they have wheels, and you can join them together. There are barcodes on the walls. In the IT workshop, young students learn animation, graphic design, 3-d modeling and the secrets of the world of games. “

INTV:

Varag Galustyan, student: translation from English”
I click my mouse here to make lots of colored circles.“

SOT:

16:50:09: Making a whole bracelet takes about 20 minutes.
This is the robotics room. Here children invent gadgets that make life easier.

SOT:

This robot is for digging irrigation channels.
Tatev Mkrtychyan: 16:45:29 This robot can used in interesting ways in Armenian agriculture.

INTV:

Zaruhi Budagyan, Press Secretary of the Tumo Center for Creative Technologies
16:31:33
“Now look up, we are going to a special place. I don’t know how many people know about it and its magic powers.“

16:36:12

“This isn’t the ground floor and isn’t the first floor and isn’t even the second floor. It’s a floor concealed inside the second floor. There are special solutions in the internal structure of Tumo, for example, from here you can see the main and back entrances of the building, the information office and the second floor.”

16:38:09

“This is a special point, I think it was Bernard’s little surprise for us.”

Stand-up

16:03:53

“Here we have discovered the last – sixth – floor of Tumo, which we aren’t yet using for any particular activity, but it has a beautiful view of the city.”

VO:

“Think” – this is the advice that famous British graphic artist Yoni Alter gave to the students of his master class.

INTV:

Yoni Alter, graphic artist, translation from English

OPEN MEDIA HUB

Supporting media professionals across the EU Neighbourhood area

16:19:47

"I came here because I was very impressed with Tumo's ideology. There is no center like Tumo anywhere, I think they need to be established in other countries too."

VO:

This is also what the Mayor of Paris Ann Idalgo said when she first set foot in Tumo.

INTV

Ann Idalgo, Mayor of Paris, translation from French

"Yerevan should communicate new ideas and dynamics to Paris. We will build a new center in Paris based on the concept of Tumo."

VO:

Tumo has been set up in three provinces of Armenia, and there is a camp for Diaspora and international students. Now they are producing comic strips here.

INTV:

Shamiram Khachatryan, teacher of digital art

16:13:13

"Using pictures to tell stories is a great way to develop one's imagination. Raffi has come to Armenia from the US just for this."

INTV:

Raffi Anseryan, student at Tumo Camp, translation from English

16:06:49

"I love to draw but I don't yet have my own style. I came to Tumo, learned to do animations, and my drawing became better and more simple."

INTV

Christophher Sargis, student at Tumo Camp, translation from English

16:07:22

"It's a beautiful place where you study, have a good time and learn IT."

VO

Tumo now has 11,000 students taught by over 200 teachers.

They say the IT heart of little Armenia beats in Tumo.

Hasmik Arakelyan, Vachagan Petrosyan, Orakarg, Public Television

OPEN MEDIA HUB

Supporting media professionals across the EU Neighbourhood area

ARMENIAN SCRIPT:

Այստեղ բոլոր անհավանական մտքերն իրականություն են դառնում, քանի որ սա Թումա ստեղծարար տեխնոլոգիաների կենտրոնն է:

Զարուհի Բուդադյան, Թումա ստեղծարար տեխնոլոգիաների կենտրոնի մամուլի խոսնակ: **16:31:14**
Թումայի յուրահատկությունը սկսվում է շեֆից և ներքին հարդարանքից:

Թումայում նույնիսկ արձաններն են խելացի. շարժվում են, միանում և առանձնանում, պատերը բառկողով են. Այժմ գործարանում պատանիները բացահայտում են անիմացիայի, գրաֆիկական դիզայնի, 3 դե մոդելավորման և խաղերի աշխարհի գաղտնիքները:

Վարազ Գալուստյան, աշակերտ: անգլերենից թարգմանություն **15:58:56** Մկնիկով այստեղ են սեղմում և կարող են բազմաթիվ գունավոր շրջանակներ անել:

լայֆ **16:50:09** Մի ամբողջական բրաուզեր գործելու համար՝ մոտ **20** րոպե տանում է:

Սա էլ ուրբոտաշինության սենյակն է: Երեխաներն այստեղ հորինում են սարքեր, որոնք հեռացնում են կյանքը:

16:46:20 Լայֆ, ուրբոտը շարժվում է:

Սա հողի մեջ խողովակ անցկացնող ուրբոտ է:

Տաթև Մկրտչյան: **16:45:29** Այս ուրբոտը շատ հետաքրքիր կիրառություն կարող է ունենալ հայաստանի գյուղատնտեսության մեջ:

Զարուհի Բուդադյան, Թումա ստեղծարար տեխնոլոգիաների կենտրոնի մամուլի խոսնակ: **16:31:33**
Հինա մի հատ նայեք վերև գնալու ենք մի հատուկ տեղ, որը որ չգիտեմ, թե քանի հոգի գիտի այդ տեղի և կախարդական ուժի մասին: **16:36:12** Սա առաջին հարկը չէ և երկրորդ հարկը չէ և նույնիսկ երրորդն էլ չէ, մի հարկ է, որը թափնված է երկրորդ հարկի մեջտեղում:

Թումայի ներքին կառուցվածքը յուրահատուկ լուծումներ ունի. օրինակ այստեղից միանգամից երևում են շեֆի գլխավոր և ծառայողական մուտքերը, սեղեկատուն և երկրորդը հարկը:

Զատա Բուդադյան, Թումա ստեղծարար տեխնոլոգիաների կենտրոնի մամուլի խոսնակ: **16:38:09**
Սա յուրահատուկ կետ է, որը կարծում են Բեռնարի փոքրիկ անակնկալ է եղել երևի մեզ համար:

Ստեֆ-ափ: **16:03:53** Մենք այստեղ բացահայտեցինք Թումայի վերջին '6-րդ հարկը, որը դեռևս որևէ կոնկրետ բանի չի ծառայում, բայց այստեղից բացվում է գեղեցիկ տեսարան դեպի ֆալաֆ:

OPEN MEDIA HUB

Supporting media professionals across the EU Neighbourhood area

«Մտածել», - սա բրիտանացի հայտնի գրաֆիստ Յոնի Ալտերի խորհուրդն է վարպետության դասի մասնակիցներին:

Յոնի Ալտեր, գրաֆիստ: անգլերենից թարգմանություն **16:19:47** Եկա այստեղ, որովհետև շատ տպավորվել էի Թունոյի գաղափարախոսությամբ: Թունոյի նման կենտրոն ուրիշ ոչ մի տեղ չկա, կարծում եմ՝ պետք է հիմնել այլ երկրներում ևս:

Այս կարծիքին հանգեց նաև Փարիզի ֆադաֆալետ Անն Իդալգոն, երբ առաջին անգամ ոտք դրեց Թունո:

Անն Իդալգո, Փարիզի ֆադաֆալետ, ֆրանսերենից թարգմանություն: Երևանը պետք է նորարարական գաղափարներ և դինամիկա հաղորդի Փարիզին: «Թունոյի» օրինակով մենք Փարիզում ստեղծելու ենք նման կենտրոն:

Թունոն վարակեց 3 մարզի, իսկ սփյուռքի և օտարազգի երեխաների համար համբար ստեղծվեց: Այս պահին այստեղ կոմիքսներ են ստեղծում:

Շամիրամ Խաչատրյան, քվային նկարչության ուսուցիչ: **16:13:13** Սա շատ հավես փորձ է երևակայությունը զարգացնելու այլ ուղղությամբ, նկարներով պատմելու պատմություն:

Դաֆֆին Ամերիկայից հատուկ Հայաստան է եկել հենց դրա համար:

Դաֆֆին Ամերիկյան, «Թունո համբար»-ի մասնակից, թարգմանություն անգլերենից: **16:06:49** Ես սիրում եմ նկարել, բայց դեռևս սեփական ռե չունեմ, եկա Թունո սովորեցի անիմացիա և սկսեցի ավելի լավ ու պարզ նկարել:
Քրիստին Էլ Լիբանանից է եկել:

Քրիստոֆեր Սարգիս, «Թունո համբար»-ի մասնակից, անգլերենից թարգմանություն: **16:07:22**
Շատ գեղեցիկ վայր է, որտեղ սովորում ես, լավ ժամանակ անցկացնում, ԱյԹի գիտելիքներ ես ձեռք բերում:

Այսօր 11.000 պատանի է այցելում Թունո, իսկ ուսուցիչների թիվն անցնում է 200-ից: Ասում են՝ Թունոյում է բաբախում փոքրիկ Հայաստանի ԱյԹի սիրտը:
Հասնիկ Առափեյան, Վաչագան Պետրոսյան, «Օրակարգ»:
Հանրային հեռուստաընկերություն